Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ШАНБА СОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 145 (9641). • 1989 йил 5 август • Баҳоси 5 тийин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ВА АҲОЛИГА ИЖТИМОИЙ ХИЗМАТНИ ЯХШИЛАШНИНГ КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети уруш ва меҳнат ветеранларининг, инвалидларнинг, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларининг пенсия таъминотини ошириш, ишчилар, хизматчилар ва колхоз аъзолари пенсия таъминотининг ягона шартларини жорий этиш, шунингдек гражданларнинг ана шу тоифаларига ижтимоий хизматни яхшилаш юзасидан шошилинч чора-тадбирлар тўғрисидаги СССР халқ депутатлари съезди қарорини бажариш юзасидан **қарор қилади:**

1-Модда. «Давлат пенсиялари тўғрисида» ва «Колхозларнинг аъзоларига пенсиялар ва нафақалар тўлаш ҳақида»ги СССР қонунларида белгиланган пенсияларнинг энг кам миқдори қуйидагича оширилсин:

Қарилик пенсияси — ойига 70 сўмгача;

I группа инвалидларига — ойига 85 сўмгача, II группа инвалидларига — 70 сўмгача;

СССРни ҳимоя қилиш чоғида ёки ҳарбий хизматга оид бошқа бурчларни бажариш чоғида ярадор, контузия бўлиш ёки шикастланиш, ёҳуд фронтда бўлганлиги билан боғлиқ касаллиги оқибатида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналари ва беваларига боқувчисини йўқотганлик учун — ойига 60 сўмгача.

2-Модда. Меҳнаткашларнинг пенсия таъминоти тўғрисида СССРнинг янги қонуни кучга киритилгунга қадар колхозларнинг аъзолари ва уларнинг оилаларига ишчилар, хизматчилар ва уларнинг оилалари учун «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги СССР қонунида белгиланган тартиб ва шартларда пенсия тайинлансин ва тўлансин. Бунда колхоз аъзоларига пенсия миқдорини белгилаш учун уларнинг иш ҳақи колхозчилар учун амал қиладиган қоидаларга мувофиқ белгилансин.

Мазкур қонун кучга киритилгунга қадар колхозларда ишлаган давр «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги СССР қонунига мувофиқ пенсия олиш ҳуқуқини берадиган меҳнат стажига қўшилсин.

3-Модда. Белгилаб қўйилсинки, СССРни ҳимоя қилиш чоғида ёки ҳарбий хизматга оид бошқа бурчларни бажариш чоғида ярадор, контузия бўлиш ёки шикастланиш, ёҳуд фронтда бўлиш билан боғлиқ касаллик оқибатида инвалид бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар учун қарилик пенсияси уларга қарилик пенсиясининг белгилаб қўйилган энг кўп миқдори чекланмаган ҳолда ойига 15 сўм оширилади.

4-Модда. Ишчи ва мастер бўлиб ишлаётган пенсионерларга қарилик пенсияси, шунингдек ишлаётган инвалидларга инвалидлик пенсияси олаётган иш ҳақи (даромади) ҳисобга олинмай тўла миқдорда тўлансин.

5-Модда. Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига врачларнинг рецепти билан дори-дармонлар текин берилиши белгилаб қўйилсин.

6-Модда. Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, шунингдек Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакат ичкарисида фидокорона меҳнат қилганлик ва бенуқсон ҳарбий хизмати учун СССР орденлари ва медаллари билан мукофотланган кишиларга шаҳар пассажир транспортининг (таксидан ташқари) барча турларида ва қишлоқ жойларда умумий фойдаланишдаги (таксидан ташқари) автомобиль транспортида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари белгилайдиган тартибда (истиқомат жойидаги маъмурий район доирасида) бепул юриш ҳуқуқи берилсин.

7-Модда. Ҳарбий хизматчилар орасидаги Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун белгиланган имтиёзлар СССРни ҳимоя қилиш чоғида ёки ҳарбий хизматга оид бошқа бурчни бажариш чоғида ярадор, контузия бўлиш, ёхуд фронтда бўлиш билан боғлиқ касаллик оқибатида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналарига ва беваларига жорий этилсин.

8-Модда. Болалигидан инвалид бўлиб қолганларга ҳар ой бериладиган давлат нафақаларининг миқдори оширилиб, I группа инвалидларига — ойига 70 сўмгача, II группа инвалидларига — 50 сўмгача, 16 ёшгача бўлган инвалид болаларга — ойига 70 сўмгача етказилсин.

9-Модда. Мазкур қонунни қабул қилиш билан боғлиқ бўлган харажатларни пул билан таъминлаш учун, инвалидлар ва пенсионерларнинг жамоат ташкилотларидан, уларнинг корхоналари, муассасалари, бирлашмалари ва ўқув юртларидан ташқари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар давлат ижтимоий суғуртасига тўлайдиган бадаллар тарифи табақалаштирилган ҳолда 30 процентгача оширилсин.

(Давоми 2-бетда).

• *Ҳосил—89*

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОРМОҚДА

АНЪАНАГА кўра кеча Тошкент ва Сирдарё областлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ўзаро текшириш бригадалари иш бошлади.

Тошкент область ўзаро текшириш бригадасига область юқроия комитетининг раиси А. Йўлдошев, Сирдарё область ўзаро текшириш бригадасига эса область юқроия комитетининг раиси А. Айдарқулов ўртоқлар етакчилик қилмоқдалар.

Сирдарёлик меҳмонлар областимизнинг бир қатор районларида, колхоз ва совхозларида бўлиб, дала меҳнаткашларининг ишлари билан танишдилар. Ғўзанинг ҳозирги ҳолати ва ривожи билан атрофлича қизиқдилар. Яхши ишлар, тажрибаларини қайд этиш билан бирга баъзи йўл қўйилаётган камчиликларни тугатишга қаратилган қимматли маслаҳатлар бердилар.

Бугун ўзаро текшириш бригадаси иш якунига бағишланган йиғилиш бўлади.

Суратда: Зомин райони ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг 2-бригадаси даласида.

Р. ГАЛИЕВ олган сурат.

Чилонзор районидаги Ўзбекистон комсомоли 40 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтган халқлар дўстлиги байрамидан ҳисобот

«ДЎСТ БИЛАН ОБОД УЙИНГ»

Тошкентнинг энг қадимий ва гавжум даҳаларидан бўлган Самарқанд Дарбозада юз баҳорни қаршилаган Шойимардон ота истиқомат қиладилар. Маҳалладошлари, таниш-билишлар бу нуроний қарияни на фақат табаррук отахон, айни пайтда байналмилалчи, катта ва иноқ оила бошлиғи сифатида ҳам эъзозлайдилар. Негаки отанинг ўзлари асли доғистонлик, келинларининг бири татар, яна бири озарбайжон, куёви эса тожик. Бу оила мисолида СССР халқлари дўстлигининг тимсолини яққол кўриш мумкин. Шу боис ҳам Шойимардон ота оила аъзолари яқинда Чилонзор районидаги «Ўзбекистон комсомоли 40 йиллиги» номли маданият ва истироҳат боғида ўтказилган «Дўст билан обод уйинг» деб номланган халқлар дўстлиги байрам сайлининг энг ҳурматли ва азиз меҳмонларидан бўлдилар.

Дарҳақиқат, анчадан буён бу оромгоҳда бундай сермазмун, дўстлик ва биродарликни мадҳ этувчи, ўтмиш маданиятимиз билан бугунги кунимизни қиёсловчи оммавий йиғин ўтмаган эди. Шу туфайли бўлса керак, боғ дарбозасидан кирганлар бўрки, қалблари алланечук ёришиб, чеҳраларида табассум ёлқинланарди. Уларнинг ҳар бири бугунги байрамга алоҳида тайёргарлик билан келганлар.

(Давоми 3-бетда).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ВА АҲОЛИГА ИЖТИМОИЙ ХИЗМАТНИ ЯХШИЛАШНИНГ КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Бошқарув аппарати ходимларига тааллуқли меҳнат ресурслари учун тўловлар оширилиб, йилига 300 сўмдан 600 сўмга етказилсин, бундай тўловлар, инвалидлар ва пенсионерларнинг жамоат ташкилотларидан, уларнинг корхоналари, муассасалари, бирлашмалари ва ўқув юртларидан ташқари, кооперативлар ҳамда бошқа жамоат ташкилотларининг корхоналари учун ҳам жорий этилсин.

Давлат ижтимоий суғуртасига бадаллар тарифини ва меҳнат ресурслари учун тўловлар миқдорини ошириш ҳозирги беш йилликда корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотларга белгилаб қўйилган иқтисодий нормативлар ўзгартирилмаган ҳолда 1990 йил 1 январдан амалга оширилсин.

10-Модда. Мазкур қонуннинг 1—3, 5—7-моддаларида кўзда тутилган тадбирлар 1989 йил 1 октябрдан, 4 ва 8-моддаларида кўзда тутилган тадбирлар 1990 йил 1 январдан амалга оширилсин.

11-Модда. СССР Министрлар Советига амалдаги қонунларга мазкур қонундан келиб чиқиб ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни уч ой ичида СССР Олий Советига тақдим этиш топширилсин.

СССР Олий Советининг Раиси М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1989 йил 1 август.

Республика партия, совет, касаба союз органлари фаоллари вакиллари кенгашининг қарори

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДАГИ МАЪНАВИЙ-РУҲИЙ ВАЗИЯТНИНГ АҲВОЛИ УЧУН ҲАМДА ЎТКИР СОЦИАЛ-ИҚТИСОДИЙ МАСАЛАЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ УЧУН ПАРТИЯ, СОВЕТ ВА КАСАБА СОЮЗ ОРГАНЛАРИ, КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Советининг совет халқига Мурожаатномасида таъкидланганидек, сўнгги вақтдаги воқеалар, иш ташлаш ва стачкалар, ҳали у, ҳали бу регионда содир бўлаётган миллий можаролар мамлакатимиздаги қайта қуриш ўткир ва оғир даврни бошидан кечираётганини кўрсатиб турибди.

Кенгаш шуни қайд этадики, кейинги вақтларда республиканинг турли регионларида ҳам меҳнат коллективларида ҳал этилмаган иқтисодий ва ижтимоий муаммолар заминида можароли вазиятлар тез-тез учраб турибди. Самарқанд область Маржонбулоқ руда конининг «Зармитан» шахтасида, Бекобод шаҳридаги автобус-таксомотор паркида ва бошқа жойларда намоён бўлган иш ташлашлар шуни кўрсатадики, бундай ҳаракатларга кўп жиҳатдан жойлардаги хўжалик ва совет органларининг тепса тебранмаслиги, меҳнаткашлар турмушининг ғоят муҳим муаммоларини ҳал этишда партия ва касаба союз ташкилотларининг ташаббуссизлиги сабаб бўлди.

Масалан, меҳнат коллективларида неча йиллар мобайнида меҳнат шароитини яхшилаш масалалари ҳал этилмай келинмоқда, хавфсизлик техникасининг энг оддий талабларини бузиш, иш ҳақини тўлашни асоссиз равишда кечиктириш каби ва бошқа ҳоллар тез-тез учраб турибди.

Иқтисодий ислоҳот йўл қўйиб бўлмайдиган даражада суст суръатлар билан амалга оширилмоқда, бу эса меҳнат коллективларининг ҳуқуқларини рўёбга чиқаришда уларнинг ташаббусини бўғиб қўймоқда. Яхшироқ хўжалик юритиш йўли билан давлат корхонаси тўғрисидаги қонун доирасида энг ўткир социал муаммоларни тезроқ ҳал этиш имкониятининг йўқлиги меҳнаткашларни ҳаққоний ғазаблантирмоқда. Айрим раҳбарлар ўткир социал муаммолар тўғрисида юқори органларга навбатдаги ахборотни бериб, уларни ҳал этмасликка ҳаракат қиладилар.

Меҳнат, технология ва жамоат интизоми бузилишига эътибор қилинмаётган, палапартишликка, белгиланган тартибдан чекинишларга кўникиб қолишган корхоналар сони камаймаяпти. Машина-ускуналар, механизмларнинг кўплаб бекор туриб қолиши, маҳсулот етказиб бериш планларининг чала бажарилиши кўп жиҳатдан сабабсиз ишга чиқмаслик, маъмуриятнинг ижозати билан ишга келмаслик билан, кўпинча эса одамларнинг меҳнатини тўғри ташкил эта билмаслик билан ҳам боғлиқдир.

Хўжалик муносабатларида, айниқса шартномавий мажбуриятларни бажаришда, социалистик мулкни муҳофаза қилиш тўғрисидаги, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарганлик учун жавобгарлик ҳақидаги қонунларни ижро этишда қонунчиликка риоя этилишида ҳамон жиддий камчиликлар мавжуд.

Партия комитетлари, халқ депутатлари Советлари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлаш, гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилишни кучайтириш тўғрисида» 1986 йил 20 ноябрда қабул қилган қарорини бажариш юзасидан амалий ишларни ташкил этмадилар. Ана шу қарор қайта қуришни ҳуқуқий таъминлаш масалаларида энг асосий партиявий ҳужжатдир.

Буларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришни издан чиқаради, меҳнат коллективларида маънавий муҳитни ёмонлаштиради, онгли меҳнатчиларни асабийлаштиради, интизомнинг бўшашувига имконият яратади, салбий кайфиятларни келтириб чиқарадики, булардан айрим масъулиятсиз кимсалар норозиликни давлат, партия, совет ва хўжалик органлари билан муҳолифлик ўзанига буриб юбориш учун фойдаланадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика кенгаши меҳнаткашларнинг қонуний талабларига қўшиладилар ва қўллаб-қувватлайдилар, уларнинг қайта қуришни яна ҳам қатъият билан олиб бориш, янги меҳнат ва турмуш шароитларини вужудга келтириш йўлидаги бюрократик ғовларни емириш муддаосини тўла-тўкис тушунадилар, туб иқтисодий ислоҳот, демократиялаш, ошкоралик жараёнини янада ривожлантириш учун курашаётган барча кучларни мумкин қадар кўпроқ бирлаштириш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Кенгаш иқтисодий фаолиятни издан чиқарувчи ва жамоат турмушини беқарорлаштирувчи номатлуб ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида қуйидагиларни таклиф этади:

Область, шаҳар, район партия комитетлари, область ҳамда шаҳар ва район ижроия комитетлари, министрликлар, идоралар, корхоналарнинг раҳбарлари бир ой ичида ҳар бир меҳнат коллективидаги ишчиларнинг аҳволини ғоят синчиклаб ўрганиб чиқсинлар, бунда жуда муҳим иқтисодий ва социал масалаларни ҳал этиш учун кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш, корхоналар ва ташкилотларга берилаётган ҳуқуқлардан энг кўп даражада фойдаланиш назарда тутилсин. Жойлардаги раҳбарларнинг ҳуқуқ доирасига кирадиган масалаларнинг ҳал этилиши учун мана шу раҳбарларнинг масъулияти оширилсин.

Шу мақсадда барча бошланғич партия ташкилотларида очиқ партия йиғилишлари ўтказилсин ҳамда партия ташкилотларининг меҳнат коллективларига таъсирини кучайтириш ва коммунистларнинг пешқадамлик ролини ошириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилсин.

Неча йиллар мобайнида жойларда ҳал этилмай қолаётган, аммо, одамларни ниҳоятда қизиқтираётган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалалари кўриб чиқилсин, уни соғломлаштириш, нархларни, тарифларни, иш ҳақини, тунги меҳнат ҳақини адолатли белгилаш, ишчиларни коржома билан таъминлаш, ишчи ва хизматчиларнинг овқатланишини, уларга транспорт, медицина хизматини ташкил этиш, ишлаб чиқаришда ҳам, ётоқхоналарда ҳам турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан аниқ-равшан амалий чоралар кўрилсин.

Уруш ва меҳнат ветеранлари, байналмилалчи жангчилар, ёлғиз оналар, аҳолининг бошқа тоифасига мансуб кишилар ўзларига давлат бериб қўйган имтиёзлардан ҳеч қандай тўғаноқсиз фойдалана олишлари эътибор билан ўрганиб чиқилсин ва шундай чоралар кўрилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон касаба союзлари республика кенгаши билан биргаликда 1990 йилнинг январига қадар квартираларни, енгил автомашиналарни, санаторийлар ва дам олиш уйларига йўлланмаларни, гўштли, сутли ҳамда бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини, чорва учун ем хашакни тақсимлаш, оилавий фермаларни ташкил этиш ҳамда якка тартибдаги уй-жой қурилиши учун ер участкаларини ажратиб бериш каби масалаларда ижтимоий адолатни таъминлайдиган янги тартибни ишлаб чиқсин. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, депутатлар комиссиялари билан биргаликда улар республиканинг ҳар бир регионига тадбиқан кўриб чиқилсин.

Йиғилиш тегишли органлар сайлов кампанияси давомида СССР халқ депутатларига сайловчилар берган наказларни чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этишлари, уларнинг сўзсиз бажарилиши учун чоралар кўришлари зарур, деб ҳисоблайди. Меҳнаткашлар ўзларининг депутатларига берган наказлари қандай амалга оширилаётганини кўриш имконини берадиган механизмни ишлаб чиқиш зарур.

Ўзбекистон касаба союзлари республика кенгаши ишчи назорати комиссияларининг фаолиятини авж олдириши, уларнинг куч-ғайратини ғоят камёб товарлар ва хизматларни тақсимлаш янгича қоидаларига қаттиқ риоя этилишига қаратиши зарур.

Аҳолига савдо ва маиший хизматни бутун чоралар билан яхшилаш учун ишчилар назорати ҳуқуқлари ва имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш зарур. Касаба союз ташкилотлари ўз ҳуқуқларидан фойдаланиб ва бурчларини бажара бориб, коллектив шартномаларининг амалга оширилиши устидан назоратни кучайтиришлари, корхоналар ва ташкилотлар маъмуриятининг журъатсизлиги, эпчил эмаслиги сабабли можароли вазиятлар ва меҳнат низолари вужудга келишининг қатъиян олдини олишлари керак. Касаба союз комитетлари, меҳнат коллективларининг кенгашлари, меҳнат низолари комиссиялари ҳамда бошқа жамоат тузилмалари орқали меҳнаткашларни социал-иқтисодий масалаларга доир қарорларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга фаол жалб этиш лозим. Меҳнат шароитлари ва унга ҳақ тўлаш, хавфсизлик техникаси қоидаларига, меҳнаткашларнинг бошқа ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этиш соҳасидаги энг долзарб масалалар меҳнаткашлар билан биргаликда муҳокама қилинсин ва уларнинг ечими топилсин, меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари жуда тўлиқ рўёбга чиқарилиши учун шарт-шароитлар яратилсин.

Халқ депутатлари область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари кооперативларнинг фаолиятини синчиклаб таҳлил этсинлар, **ҳар бирини ривожлантиришнинг мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслигини аниқласинлар,** ишлаб чиқаришга қилинган реал сарф-харажатларга мос келадиган нархларда товарлар ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш йўлидан бораётган кооперативларнинг ишини бутун чоралар билан рағбатлантирсинлар. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва кўрсатилаётган хизмат ҳақини асоссиз равишда ошираётган, аҳолининг қонуний ғазабланишига сабаб бўлаётган **чайқовчи кооперативларга нисбатан конкрет чоралар кўрилсин.** Бу ишга жамоатчилик, депутатларнинг группалари жалб этилсин, улар у ёки бу кооперативнинг фаолияти қанчалик фойдали эканлигини аниқласинлар.

Республика министрликлари идоралари халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари билан биргаликда зарар кўраётган ёки паст рентабелли ҳар бир корхона, колхоз, совхоз, ташкилотнинг фаолиятини ўрганиб чиқиб, уларнинг ишини яхшилаш ёки уларни тугатиш, ёхуд меҳнат коллективига ижарага бериш чораларини кўрсинлар.

Меҳнаткашларга иш ҳақи ўз вақтида берилиши учун республика банклари ва корхоналари раҳбарларининг жавобгарлиги оширилсин.

Ўзбекистон ССР прокуратурасига, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигига, Ўзбекистон ССР Адлия министрлигига, Ўзбекистон ССР Олий судига, Ўзбекистон ССР Давлат арбитражига, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетига, Ўзбекистон ССР Касаба союзлари республика советига план шартнома интизоми бузилишининг олдини ҳуқуқий воситалар билан олиш, йўл қўймаслик ва уларни бартараф этиш юзасидан биргаликдаги ишларни мувофиқлаштиришни яхшилаш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш тавсия қилинсин. Республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, социалистик демократияни авж олдириш, фаол олға ҳаракат қилиб боришга халақит бераётган барча нарсаларга қарши курашда меҳнаткашларнинг ғайратини кучайтириш вазифаларини ғоят муваффақиятли равишда амалга ошириш манфаатларини кўзлаб, уларнинг ихтиёрида бўлган ҳуқуқий воситалардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланилсин.

1989 йилнинг иккинчи ярми мобайнида республика аҳолиси ялпи ҳуқуқий таълимининг аниқ системасини ташкил этиш зарур деб ҳисоблансин, меҳнаткашларда ҳуқуқ ва бурчлар бирлигини чуқур англашни, совет қонунларига нисбатан ҳурматни шакллантириш шу системанинг бош вазифасидир. Бу йўналишдаги куч-ғайратларни мувофиқлаштириш вазифаси Ўзбекистон ССР Адлия министрлиги зиммасига юклансин.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашлари ўртасида СССР Олий Советининг совет халқига Мурожаатномаси теварагидаги тушунтириш ишларини авж олдириб юборишлари, ҳар хил баҳоналар билан тўсқинлик қилиш, фаолиятсизликни ниқоблаш йўлидаги уринишларга қарши қатъиян курашишлари, мавжуд қийинчиликлардан фойдаланиб қолишга уринаётган иғвогарлар, ғаламисларга зарба беришлари керак. Саросималикка ва ноуюшқоқликка йўл қўйилмасин, зўр ғайрат билан рўй-рост, ошкора ҳаракат қилинсин. Иш ҳар бир коллективда социал-иқтисодий, сиёсий ва маънавий вазиятни яхшилаш сари қатъият билан олиб борилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоларини, СССР халқ депутатларини, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон ССР Олий Советининг депутатларини, министрликлар ва идораларнинг раҳбарларини жойлардаги вазиятни ўрганиш, кечиктириб бўлмайдиган муаммоларни ҳал этиш ва мазкур кенгаш тавсияномалари қандай бажарилаётганлигини назорат қилиш учун меҳнат коллективларига юбориш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблансин.

«Тошкент ҳақиқати» ишчилар орасида

ЧЕВАРЛАР ҲАҚ ГАПНИ АЙТДИЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ўттиздан ортиқ миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб, аҳил оила аъзоларидек меҳнат қилишаяпти. Ишларининг натижаси ҳам самарали бўлмоқда. Шу йилнинг ўтган етти ойида маҳсулотни буюртма асосида етказиб бериш плани ортиғи билан адо этилди. Қўшимча савдо шохобчаларига ўнларча минг сўмлик кийим-кечаклар жўнатилди.

Яқинда республикамиз пойтахтининг бу илғор корхонасида **«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»**нинг газетхонлари конференцияси бўлиб ўтди. Унинг олдингиларидан фарқи шунда бўлдики, у илгариги вақтлардаги каби узундан-узоқ, зерикарли вaъзхонликлардан холи бўлди, икки ўртада бевосита мулоқот юзага келди, йўл-йўлакай саволларга жавоблар берилди, фикрлар ошкора ўртага ташланди, баҳс мулоқот негизи бўлди. Газета коллективининг фаолияти қатори жамиятимизда вужудга келган ҳозирги вазиятнинг мураккаб муаммолари ҳақидаги мулоҳазалар очиқчасига баён қилинди. Қисқаси, фикрлар тўқнашуви конференциянинг асосий мазмунини ташкил этди.

Конференцияда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг муҳаррири Н. Насимов газета коллективининг фаолияти ҳамда режалари ҳақида қисқача ахборот берди. Конференцияга таклиф этилган шоиралар М. Улуғова, Г. Йўлдошевалар ўзларининг хотин-қизларга атаб ёзган шеърларидан ўқиб бердилар, аёлларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш билан боғлиқ бўлган қатор муаммолар ҳақида тўхталдилар.

Мунозараларни бирлашма партия комитетининг секретари Тоҳир Собитович Собитов бошлаб берди. У газетада айрим мавзулар чуқур ёритилаётганлигини қайд қилди ва сўзини давом эттириб, шундай деди:

— Менинг шахсий кузатишим бўйича кейинги вақтларда газета саҳифаларида бадиий пухта ёзилган очерклар, ишлаб чиқариш илғорларининг иш тажрибалари тўғрисидаги лавҳалар камайиб кетди. Босилаётганларида ҳам танланган мавзу атрофлича ёритилмаяпти. Ваҳоланки, бу жанрлар ўқимишли ҳисобланади. Айни вақтда очерк ва лавҳаларнинг бадиий пишиқ-пухталигини ошириш лозим.

«Социал масалалар бўлимида» рубрикаси остида берилаётган материаллар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Унда барча газетхонлар эътиборини тортадиган мавзулардаги мақолалар, хабарлар берилаяпти. Бирлашмамизда ҳам кўпчилик бу материалларни қизиқиб ўқийди. Бу ҳақда баҳс юритишади. Бир неча бор бунинг гувоҳи бўлганман. Бироқ бу муҳим ишнинг ҳам лекини йўқ эмас. Менинг фикримча, кўпинча материалларнинг мавзуи тор бўлиб қолмоқда. Асосан оилавий турмуш, тиббий хизмат, савдо-сотиқ, ахлоқ-одоб масалаларига бағишланмоқда. Умуман олганда, бунинг ёмон томони йўқ. Аммо халқимиз социал ҳаётининг бутун мураккаблиги, бу соҳа муаммоларининг ўткирлиги ўз аксини ҳали ҳам тўла тополмаяпти. Фактларга бой, билимдонлик билан шарҳланган мақола, хабарларни кўпайтириш лозим.

Тайёрлов цехи комсомол ташкилотининг секретари Лола Боқиева ўз сўзида жамият ҳаёти тубдан янгиланаётган, унинг барча соҳаларида қайта қуриш авж олиб кетган ҳозирги босқичда комсомол ташкилотлари, ёшлар уюшмалари ишини атрофлича ёритиш лозимлиги ҳақида тўхталди. Нотиқнинг фикрича, газетада бу мавзуга етарлича эътибор берилмаяпти. Ҳатто, айрим меҳнат коллективларида, комсомол ташкилотларининг ўзида лоқайдлик анча кучайган. Биз ана шундай аҳволнинг сабаблари ва оқибатлари батафсил таҳлил қилинган, умуман комсомол-ёшлар ташкилотларининг кўп қиррали фаолияти тўғрисидаги мақолаларни кўпроқ ўқишни истар эдик. Маълумки, областимизда комсомол-ёшларга мўлжалланган газета чиқмайди. Шунинг ўзи ҳам «Тошкент ҳақиқати»да бу мавзунинг кенгроқ ёритилишини тақозо этади.

— Демократия ва ошкоралик чуқурлашиб бораётган ҳозирги вақтда қатор норасмий уюшмалар пайдо бўлди, — деди бирлашма 2-тикувчилик цехи партия ташкилотининг секретари Маъсуда Алимова. — Газеталарда эса, шу жумладан «Тошкент ҳақиқати»да ҳам шундай уюшмалар ҳақида материаллар берилмаяпти. Бу ҳақда ўз шахсий фикримни баён қилмоқчиман: менимча, бундай уюшмалар улар фаолият программасининг ижобий ва салбий томонлари, хусусан, уларга муносабат ҳақида мақолалар бериб, бу соҳада тушунтириш ишларини кучайтириш лозим.

Газета тахламларини кўздан кечирар эканман, ишчи аёллар ҳақидаги материалларнинг камлиги билинди. Ваҳоланки ҳамма меҳнат коллективларида, шу жумладан бизнинг бирлашмамизда ҳам очерк, лавҳа ёзишга арзигулик ажойиб меҳнатсевар, жонкуяр ва жамоатчи чеварлар кўп.

Мастер Нафиса Ражабова ҳам айрим таклифларни ўртага ташлади:

— Кейинги йилларда аёлларнинг ижтимоий ҳаётдаги ролини оширишга қаратилган кўплаб чоралар кўрилмоқда. Жумладан, барча меҳнат коллективларида, турар-жойларда, маҳаллаларда хотин-қизлар Кенгаши тузилди. Бизни жойлардаги шундай жамоатчи ташкилотларнинг иш тажрибаси жуда қизиқтиради. Чунки уларнинг кўпчилиги фаолиятида ибрат бўладиган томонлар бор. Шунинг учун газетада бу мавзуга ҳам эътибор кучайтирилиши лозим.

— Газетхонлар конференцияси, — деди ўз сўзида бичиш цехи бошлиғининг ўринбосари Ҳабиба Абдухолиқова. — фақат газета ходимларига эмас, бизга ҳам фойдалидир. Ундан кўп янгиликларни билиб олиш мумкин. Билим доирамиз янада бойийди. Шунинг учун ҳам бундай конференциялар қадрига етиш керак.

Ҳозирги вақтда экология муаммоси кўпчиликни ташвишга солмоқда. Чунки, атроф-муҳитнинг турли зарарли химиявий моддалар, ишлаб чиқариш чиқиндилари билан ифлосланиш даражаси камайиш ўрнига ортиб бормоқда. Бу «Тошкент ҳақиқати» газетасида ҳам ўз аксини топмоқда. Шу мавзудаги материаллар кўпайди. Лекин, бу масала юзасидан бир мулоҳазам бор. У ҳам бўлса шаҳарлар, жумладан пойтахт Тошкентнинг ифлослиги тўғрисида.

Хизмат юзасидан бошқа регионлардаги йирик шаҳарларда ҳам бўлиб туришга тўғри келади. Тошкентнинг санитария ҳолатини уларнинг кўпчилигига солиштириб ҳам бўлмайди. Шаҳримизни кўриб ҳафа бўлиб кетасан, киши. Ахлатлар уюмлари, чанг-тўзон, қурилиш чиқитларига ҳар қадамда дуч келасан. Ваҳоланки, шаҳарни шундай ахлатлардан тозалаш учун етарли пул, ишчи кучи ажратилса керак. Лекин ишламасдан маошни қуртдай санаб оладиганлар кўпайиб кетганга ўхшайди. Улар қандай иш билан шуғулланишади кўпчиликка қоронғу. Газета қаламкашлари шундай аҳвол ҳақида, унинг сабаблари ҳақида тез-тез чиқиш қилиб туришса, аҳволда ижобий ўзгариш юз бериши мумкин.

Бирлашма план бўлими иқтисодчиси Малика Азизхўжаева ва бошқа чеварлар газета материалларининг мавзуини кенгайтириш, мазмунини бойитиш, жумладан 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида уй ёки квартира билан таъминлаш программасининг амалга оширилиши қандай бораётганлиги, хотин-қизларнинг меҳнат ва оилавий шароитларини яхшилаш, миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш, жамоат ташкилотлари фаолияти, айниқса социал ҳаёт ва бошқа шу каби соҳаларнинг муаммолари билан боғлиқ бўлган материаллар учун газетада кенг ўрин бериш лозимлигини айтишди. Конференция қатнашчилари ўзларини қизиқтирган турли саволларга жавоблар олишди, икки ўртадаги бундай мулоқотни давом эттириш истагини билдирдилар.

М. МИРҲАМИДОВ,
А. МИРЗААҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ГАЗЕТХОНЛАР ТАКЛИФЛАРИДАН:

- ИШЧИЛАР ҲАҚИДА БАДИИЙ ПУХТА ОЧЕРКЛАР КЕРАК
- СОЦИАЛ МУАММОЛАР ЯНАДА ЧУҚУР ЁРИТИЛСИН
- КОМСОМОЛ-ЁШЛАР ҲАЁТИГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР
- «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ОММА ОРАСИДА КЎПРОҚ БЎЛСИН
- АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

Газетхонлар конференциясида.

СУРАТЧИ А. ЗУФАРОВ.

АЛОҲИДА КИТОБЧА ҚИЛИБ НАШР ЭТИЛДИ

«Партия ишини қайта қуриш — шу куннинг энг муҳим вазифаси. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари биринчи секретарларининг КПСС Марказий Комитетида 1989 йил 18 июль куни бўлган кенгаши» китобчаси босмадан чиқди.

Бу китобчага КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг доклади ва якунловчи нутқи, қайта қуриш шароитида партиявий иш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашнинг бошқа материаллари киритилган.

Китобча сиёсий адабиёт нашриёти томонидан тайёрланиб, «Красный Пролетарий» босмахонасида нашр этилган.

(ТАСС).

Область партия комитети ҳуқуқ масалалари бўйича комиссиясида

Область партия комитети ҳуқуқ масалалари бўйича комиссиясининг навбатдаги мажлисида Калинин район партия ташкилотида социалистик қонунчилик, ҳуқуқ ҳамда меҳнаткашларнинг қонуний манфаатларини муҳофаза этишнинг аҳволи муҳокама қилинди. Мажлисда район коммунистлари, энг аввало, раҳбар коммунистлар фаолиятида бу борада жиддий камчиликлар борлиги кўрсатиб ўтилди. Ҳуқуқ таълимини ташкил этишда, тарбиявий ишларда, ҳуқуқни муҳофаза этиш органлари моддий техника базасини мустаҳкамлаш ҳамда уларга оталиқ ёрдам кўрсатишда, профилактика ишларини йўлга қўйишда бир қатор камчиликлар мавжуддир.

Кундалик ишларни олиб бориш учун комиссия составида ташкилий бюро тузилди.

• Социал масалалар бўлими почтасидан: • МУАММО • МУЛОҲАЗА • ЭЪТИРОЗ •

Тўй МЕБЕЛДАН БОШЛАНАДИ

ШАҲАР аэропортдан, театр гардеробдан бошланади, деган гап бор азалдан. Кейинги йилларда эса Тошкентда «ўзбек тўйини мебель қидиришдан бошлайди» деган гап истеъмолга кирди. Сабаби — мебель шунчалик анқонинг уруғи бўлиб қолди. Нима, мебелсиз тўй ўтмайдими! Тўйлар ҳақидаги суҳбатда 80 ёшли отахон шундай гап бошлади: кичкина ўғлим қизини турмушга берадиган бўлиб роса мебель қидирди. Ўғлим бечорага раҳмим келди — мебелсиз тўй ўтмас эканми десам, ҳозирги қизларни биласиз-ку, дея дардини тўкиб солди. Бизнинг замонда — ўзим уйланаётганда, ўғлимни уйлаётганда мебель ҳақида гап бўлмасди. Ўша пайтда фақат рўзғорбоп ҳозиргидек кўп миқдорда эмас, албатта, коса, пиёла, идиш-товоқлар ва жилла қурмса битта шкаф олиб берилларди. Шкафни ҳам ҳамма олавермасди, уйларда таҳмонлар бўларди. Хотин-халаж ёр-ёрни айтиб келинни уйига қўйиб келарди. Ҳозир эса мебель бўлмаса қиз бераётган хонадонга номус бўлармиш. Шуям гап бўлди-ю!!

Отахон ўттиз-қирқ йиллик олдинги даврдаги тўйларни ҳозирги кунлардаги тўйлар билан кўп солиштирди. Албатта орада катта фарқ бор. Тўйларимиз, уларни ихчамлаштириш ҳақида кўп мунозаралар бўлди, бўлаяпти. Бу алоҳида мавзу.

Ҳозир тўйлар мебелсиз ўтмайдиган бўлиб қолгани — факт. Айни пайтда бунинг ёмон жойи ҳам йўқ. Бироқ, нега илгари магазинларда тахланиб ётадиган мебелларни бугун қидирадиган бўлиб қолдик! Мебель олувчилар кўпайдими ёки мебель ишлаб чиқариш камайдими!

Магазинларни айланар эканмиз, уларнинг биронтасида чет эл маҳсулоти у ёқда турсин, қардош республикаларда — Болтиқбўйи, Украина, Белоруссияда чиқарилган мебелни учратмадик. Ҳатто «ўзимизники» ҳам кам. Икки жойда бир нусхадан маҳаллий мебелни кўрдик, холос.

— Ярим йил мобайнида чет элда чиқарилган ётоқ, сервантли «девор» мебелларини олмадик, — дейди «Ташхозторг» га қарашли 6-магазин мудири Мели Ҳакимов. — Маҳаллий саноатимиз ишлаб чиқарган мебелдан кўп олдик. Бироқ улар ҳам етишмаяпти.

—Олмалиқдаги, «Узбекпроектмебель» илмий, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаларининг маҳсулоти харидоргир бўлиб қолди, — дейди «Ташхозторг» директори Муҳиддин Зиёев. — Илгарилари харидорлар бу маҳсулотга унча рўйхуш беришмасди. Ҳозир уларнинг сифати анча яхшиланди. 1985 йилга нисбатан маҳаллий мебеллар реализацияси деярли икки бараварга кўпайди. Ҳаммаси бўлиб эса бу йил 1985 йилга нисбатан салкам 4 миллион сўмлик кўп мебель сотилиши мўлжалланган.

Шу ўринда бир ойдан бери мебель ахтариб юрган пенсионер Қодир Латиповнинг сўзларини келтириш лозим:

— Бундан тўрт йил олдин катта қизимни турмушга бераётганимда бешта чет эл мебелини кўриб биттасини сотиб олган эдим. Бугунги кунда чет элники у ёқда турсин, «ўзимизники» топилмаяпти.

Нега шундай аҳвол юзага келди! Рақамларга мурожаат қиламиз. 1985 йилда Тошкент шаҳри учун умумий ҳисобда 62 миллион 590 минг сўмлик мебель маҳсулоти олинган. Шулардан 29461 минг сўмлиги чет эл, 9399 минг сўмлиги қардош республикалар, 23730 минг сўмлиги маҳаллий саноат маҳсулотлари эди. Бу йил эса олинган маҳсулотлар қуйидагича бўлиши кутилмоқда: чет элдан 11099 минг сўмлик, қардош республикаларда 14090 минг сўмлик, маҳаллий маҳсулот 41638 минг сўмлик. Рақамлардан кўриниб турибдики, чет элдан келадиган маҳсулот камайгани билан бошқаларининг миқдори ортган. Умумий ҳисобда эса тўрт йил бурунгига қараганда бу йил 4 миллион сўмлик кўп. Шундай бўлишига қарамай, магазинларда мебеллар йўқ.

— Шу даражага тушиб қолишига биронта сабабни аниқ кўрсатиб беролмайман, — деди «Ташхозторг» директори М. Зиёев. — Менимча, уй-жой қурилишлари анча ошди. Янги квартирага кўчиб кирувчилар кўпайди, халқнинг оз даражада бўлса ҳам турмуш даражаси ўсди, кооперативлар йўлга қўйилдики, сердаромад бу соҳада ишловчилар орзу-ҳавасларига эриша бошладилар. Яна ўтган йили халқ орасида тарқалган ёғоч-материаллари, хусусан, мебелнинг нархи ошаркан, пул ўзгарар экан, деган миш-мишлар ҳам таъсир қилдимикан, деб ўйлайман. Мебель фабрикалари ҳақида гапирганда уларни яхши томонга ўзгараётганини ҳақида тўхталиш керак. «Комфорт», «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаларида маҳсулот сифати кескин яхшиланди. Уларга битта истагим бор: маҳсулот турини ўзгартираётганда албатта, савдо ташкилоти билан маслаҳатлашсалар ёмон бўлмасди. Биз уларга қайси маҳсулот харидоргир, чаққон эканлигини, қайси бири ўтмаётганлиги ҳақида маълумот берамиз. Ҳозир улар чаққон маҳсулотни ишлаб чиқаришдан шартта олиб қолиб, ўрнига бундайроғини ишлаб чиқаришмоқда. Натижада бундай буюмлар магазинда узоқ ётиб қолмоқда.

— Икки миллиондан ошиқ пойтахт аҳолисига 62 миллион сўмлик мебель камлик қилмоқда, кўпроқ олишнинг иложи йўқми!

— Ҳар йили шаҳар савдо Бош бошқармасига эҳтиёжга яраша мебелга буюртма берилади. Лекин... буюртма бажарилмайди. Масалан, 1989 йил учун чет эл мебелига 48 миллион сўмлик, қардош республикаларникига 25600 минг сўмлик, маҳаллий маҳсулотга 41400 минг сўмлик буюртма берган эдик. Юқорида таъкидланганидек, талаб-буюртманинг 60 фоизи бажарилди, холос.

— Магазинда мебель йўқ эмас, бор, лекин кам, — дейди шаҳар савдо Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ю. Мироян. — Биз белгиланган план бўйича савдо қиламиз. Камлиги, мебель фабрикаларининг ҳам ўзига яраша ишлаб чиқариш плани бор, шунга яраша хом ашё олади. Савдо талаб қилган даражада планни ошириб бажара олмайди. Биз ҳам қўл қовуштириб ўтирмаяпмиз. Бошқа республикаларга бориб уларда ўтмаётган — бизда эҳтиёж катта бўлган баъзи маҳсулотларни олиб келишга уринаяпмиз. Ярмаркаларда маҳсулотларни айирбошлаш сингари усуллардан фойдаланаяпмиз.

— Ҳозир маҳаллий мебелларни кўпайтириш хусусида кўпроқ бош қотириш керак, — дейди Юрий Михайлович суҳбатни давом эттириб. — СССР халқ депутатлари съездида валюта масаласида жиддий гаплар бўлди. Шунинг учун чет эл мебелига кўп умид боғлаш керак эмас. Кейинги йилдан Болтиқбўйи республикаларининг хўжалик ҳисобига ўтиш эҳтимоли бор. Унда бошқа республикаларга маҳсулот сотишда жиддий ўзгаришлар содир бўлиши, балки аҳвол янада ёмонлашиши мумкин. Шунинг учун маҳаллий мебель саноатини ривожлантириш керак. Аҳолининг талаб-истакларини кўпроқ ўрганишга тўғри келади.

— Маҳаллий саноатимизда йилдан-йилга планлар ошиб бормоқда, — дейди «Узбекмебель» территориал ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари, ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Ж. Мақсудов. — Бу йилги план ўтган йилгига нисбатан 12 процент ошди. Яъни 203 миллион сўмлик маҳсулотни ташкил этди. Кейинги йилда бу кўрсаткич 238 миллион сўмга етади. Процент сифатида ўсиш эса 17 ни ташкил этади. Бунақа юксалиш илгари бўлмаган. Планлар йилига 4 — 5 процентдан ошиб борарди. 1995 йилга бориб ҳозирги планни икки бараварга ошириш мўлжалланмоқда.

— Қандай омиллар ҳисобидан бунақа юксалишларга эришилмоқчи!

— Асосан мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ҳисобига. «Сергели», «Тошкент» мебель бирлашмаларида чет эл дастгоҳлари ўрнатилмоқда. Айни кунда Италия билан ҳамкорликда мебель фабрикаси қуриш ҳақидаги шартнома имзоланиш арафасида.

Кўпгина мебель фабрикалари хом ашёнинг камлигидан, уни ўз вақтида етказиб берилмасдигидан нолишади. Жаҳонгир Тўхтаевич эса хом ашёнинг республикамизда керагидан ортиқча борлиги ҳақида гапириб қолди. Ғўзапоя энг яхши хомашёбоп материалдир. Республикамизда ҳар йили 6 миллион тонна ғўзапоя йиғилади. Ғўзапояни майдалаб ундан яхшигина мебель хом ашёси олинди. Лекин уни ишлаб чиқаришга оммавий тадбиқ қилишда бюрократик тўсиқларга дуч келинди. Нуфузли ташкилотлар ушбу маҳаллий хом ашё тўғрисидаги тадбирларни қайта кўриб чиқиб, унга яшил йўл очишса мебель саноатининг ривожланишига катта ҳисса қўшилган бўлур эди.

Мақоланинг бошида мебель кўпроқ тўй қилаётганлар учун зарурлигини айтган эдик. Шу ўринда бир фикр туғилди: ҳамонки, ҳаммага мебель етказиб улгурилмаётган экан, биринчи галда никоҳ тўйи қилаётган оилаларга, келин-куёвларга талон орқали берилса қандай бўларкин! Ҳозир ЗАГСдан ўтишга келган ёшларга кийим-кечак олишга талон берилади. Шу билан бир вақтда мебелга ҳам талон ёзилса-чи! Бу саволни биз суҳбатлашган кўп мутасадди раҳбарларга бердик. Бу фикримизни биринчи бўлиб шаҳар ЗАГС мудираси Гулжаҳон Ғойибова қувватлади:

— Келиннинг ота-онаси мебель қидириб сарсон бўлиб юришдан қутиларди. Мебель ахтариб жонлари халак бўлиб кетган ота-оналарни кўп кўрганман. Ўтган йили 22275 келин-куёв ЗАГСдан ўтказилди. Демак йигирма икки мингдан ортиқ ота-она мебель қидириб қандай куйга тушганини бир тасаввур қилиб кўринг-а! Бунинг учун хўжалик магазинларида махсус бўлим очилса яхши бўларди. Иложи борича ана шу бўлимда ёшларнинг рўзғорига зарур бўладиган, ҳозир анқонинг уруғига айланган холодильник, кир ювиш машиналари навбатсиз берилса янги, ёш оиланинг оғирини енгил қилган бўлардик.

— Тўғри, ҳозир тўйлар мебелсиз ўтмайди, лекин мебелни талон билан сотишга имкон йўқ. Ҳали мебеллар аҳолининг талабини, эҳтиёжини тўла қондирмаяпти. Ҳали улар етарли даражада эмас. Мебель магазинларига бир ой яхши келса, бошқа ойларда узилиш бўлади. Мебелга фонд очган тақдирдагина уни талон билан бериш мумкин, — деди «Ташхозторг» идорасининг савдо бўлими бошлиғи Тўлқин Мақсудхўжаев.

Бўлим бошлиғининг гапига тўла қўшила олмаймиз. Иқтисодчи бўлмасак-да, қўлдан келганча, шундай тахминий ҳисоб-китоб қилиб кўрдик. Битта мебель бир мингдан уч минг сўм атрофида бўлади. Мебелга эса шаҳарнинг фонди 66 миллион сўмдан ортиқ. Ҳар йили 22 мингдан ортиқ оила ташкил топар экан, мебелни ўртача 2 минг сўмдан ҳисобласак, 44 миллион бўлади. Наҳотки, 66 миллион сўмлик мебелдан 44 миллион сўмлигини келин-куёвларга талон орқали тарқатиш мумкин эмас!

— Мебелни бу усулда сотиш социал адолатсизликка олиб келади, — дейди шаҳар савдо Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ю. Мироян. — Уруш инвалидлари, меҳнат ветеранлари, пенсионерларга ҳам ҳатто бу усулда мебель тарқатмаймиз-ку! Нима учун ёшларга бундай шароит яратишимиз керак. Улар ҳамкорликда яшасин, ишласин, пул топишсин, кейин ўзлари мебель олишса унинг қадрига кўпроқ етишмасмикан!!

— Мебелни ёшлару янги уй сотиб олган уй бекалари олишади, — дейди «Узбекмебель» территориал ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директор ўринбосари Ж. Мақсудов. — Мебель асосан келин-куёвга керак. Уруш қатнашчиларига ҳурматим баланд, лекин уларда мебелга ўткир эҳтиёж йўқ деб ўйлайман. Улар ҳам мебелни фарзандларига олиб берадилар-ку! Талон жорий қилинса, ҳеч қандай социал адолатсизлик бўлмайди!

Аброр ҒУЛОМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОҚСОҚОЛЛАР ТАШВИШДА

Азалдан «шаҳарнинг киндиги» деб номланиб келган Хадра майдони ўзининг азалий аҳамиятини йўқотиб бораяпти...

Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи бир гуруҳ уруш ва меҳнат ветеранлари, маҳаллий аҳоли вакилларининг Ўзбекистон ССР Олий Советининг раиси Р. Ғуломовга қилган мурожаатларида мана шу аҳволдан ташвишланганлик билдирилади.

Ҳақиқатан ҳам, ҳозир «Яшил майдон»-да цирк биносидан бошқа бизнинг ўзлигимиз, миллий муҳитимиз, меъморчилигимизни кўрсатадиган маданий-маиший иморат, чойхона, ошхоналар йўқ.

Ветеранлар мурожаат сўнгида Олий Совет раисидан у ердаги маданият ўчоқларини «Етти гумбаз» кўринишида қайтадан тиклашга ёрдам беришларини сўраб, ушбу режа амалга ошган тақдирда Тошкентнинг чиройига чирой қўшилиши, Ўзбекистон пойтахтининг миллий руҳ ва миллий ўзига хослиги бир қадар таъминланишини таъкидладилар.

Э. САЙДАҲМАДОВ.

САЙЛОВЧИЛАР НОРОЗИ

Тошкент шаҳар Киров районидаги 96-мактабда сайловчиларнинг маҳаллий Совет депутатлари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Район аҳолиси бундан уч йил олдин уларга берган наказлари хусусан — уйларга канализация ўтказиш, кўчаларни асфальт қилиш, ариқларга сув келтириш, бекатларга ўриндиқлар ўрнатиш деярли бажарилмаганлиги туфайли депутатлардан норози эканликларини билдиришди.

Сайловчилар учрашув сўнггида район ва шаҳар ижроия комитетларидан маҳаллий совет депутатларининг ҳисоботларини тез-тез эшитиб туришни талаб қилишди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ҚУЛАЙЛИКНИ ОЛДИНДАН ҲИСОБГА ОЛАЙЛИК

Ҳар сафар метронинг янги бекатлари ишга тушаркан, у ерлар гавжумлашади, халқ тили билан айтганда гузарларга айланади.

Бироқ уларнинг кўпчилигида одам учун зарур бўлган энг оддий нарсалар унутиб қолдирилаяпти. Бу ҳолни Чкалов бекатида аниқроқ кўриш мумкин. Унинг яқинида газ сув, газета сотадиган дўконлар, кундалик рўзғор буюмлари билан савдо қиладиган магазинлар, дам олиш учун ўриндиқлар йўқ.

Келажакда ишга тушадиган метро бекатларида мана шу камчиликларни ҳисобга олишларини истардик.

А. ЮСУПОВ.

ЎҒИРЛИКЛАР НЕГА КЎПАЙМОҚДА?

КЕЙИНГИ йилларда майда ўғирликлар, чунончи, шахсий мулкларни, мол-ҳолларнинг ўғирланиши бирмунча кўпайганлиги аҳолини бетинч қилмоқда. Хўш, нега энди камайиш ўрнига кўпаймоқда, маъмурий органлар қаёққа қарашмоқда? Қачонгача шундай давом этади? Мухбиримиз шулар ҳақида область прокурори А. М. МАННОНОВ билан суҳбатлашди.

ҲУҚУҚ МАВЗУИДА СУҲБАТ

— 1988 йилда 1987 йилга нисбатан шахсий мулкларни ўғирлаш 31,2 процентга кўпайди. Бекобод, Чирчиқ, Нариманов шаҳарлари, Калинин, Тошкент, Чиноз, Орджоникидзе районларида бу кўрсаткич кескин ортди. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари бундан хулоса чиқариб, қатор ташкилий ишларни амалга оширдилар. Гарчанд шу йилнинг ўтган даврида аввалги йилнинг шу даврига нисбатан шахсий мулкларни ўғирлаш область бўйича умуман анча камайган бўлса-да, лекин қатор шаҳар ва районларда сон жиҳатдан ошган.

Яқинда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг кенгайтирилган мувофиқлаштириш кенгашида Олмалиқ, Ангрен, Бекобод шаҳарлари, Оҳангарон райони ва бошқа жойларда гражданларнинг шахсий мол-мулкларини ўғирлашга қарши кураш қандай ташкил этилаётганини таҳлил этдик. Шу нарса маълум бўлдики, прокуратура, ички ишлар бўлимлари 1988 йил ва 1989 йилнинг ўтган даври ичида майда ўғириликларнинг келиб чиқиш сабабларини атрофлича ўрганмаганлар, уларнинг олдини олиш юзасидан профилактика ишларини етарли олиб бормаганлар. Бу органлар ўзаро алоқа боғлаб салбий иллатларга қарши кураш юзасидан самарали ташкилий ишларни амалга оширолмаяптилар. Меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотлари, маҳалла комитетлари ва оммавий ахборот воситаларининг имкониятларидан кам фойдаланилмоқда.

Гражданлар мол-мулкини ўғирлашга қарши курашни ташкил этиш Оҳангарон районида (прокурор Каракеян) ёмон аҳволда. Ангрен шаҳрида ҳам (прокурор Бухаров) бу борадаги ишлар қонун талабларидан анча орқада. Оҳангарон район прокуратураси ҳатто бундай жиноий ишларнинг кўлами ҳақида маълумотларга ҳам эга эмас. Ўғирликнинг кўпайиб бораётганлиги сабаблари билан етарли шуғулланмайдилар.

Ангрен прокуратураси ҳақида ҳам шундай фикрларни билдириш мумкин. Бундай ишлар юзасидан олиб борилаётган тергов устидан назорат номигагина бор дейиш мумкин.

Тўғри, Ангрен шаҳри прокуратураси 1988 ва 1989 йилнинг биринчи кварталидавомида тергови тўхтатиб қўйилган жиноий ишларни таҳлил этди ва унинг якунлари идоралараро оператив кенгашда муҳокама этилди. Лекин бу ишга эътибор билан қаралса, тадбир ўтказилдими, ўтказилди қабилида иш тутилганини билиб олиш қийин эмас. Таҳлиллар ожиз, ўғирликларнинг кўпайиши, терговларнинг бўш ўтказилиши, жиноий ишларнинг очилиш даражаси пастлиги сабаблари кўрсатиб берилмаган.

Умуман область бўйича ҳам гражданларнинг шахсий мулкларини ўғирлашга қарши кураш қониқарли ташкил этилмаган. 1988 йилда ўғирликларнинг очилиш даражаси фақат 54 процентни ташкил этди, холос.

— **Бундай аҳволнинг юзага келишига асосий сабаблар нимада?**

— Аввало, юқорида таъкидлаганимиздек ишни ташкил этиш даражасининг пастлиги, кадрлар малакасининг замон талабига жавоб бермаётганлигидадир. Шаҳарда фойдали меҳнат билан шуғулланмай бекор юрганлар, шунингдек илгари қамалиб чиққан, текинтомоқ, қинғир ишларга мойил кимсалар кўпроқ. Демак, профилактика ишларини кучайтириш керак. Ички ишлар органлари одатда воқеа юз бергандан сўнг шуғулланадилар. Ваҳоланки энг муҳими — жиноятларнинг олдини олишдир. Айрим шаҳарларда бундай ишлар умуман унутилган.

Олмалиқ, Ангрен шаҳарлари ва Оҳангарон район прокуратураси ва ички ишлар бўлимлари иши билан танишганимизда қатор камчиликларни аниқладик. Бу жойларда тергов ва жиноят-қидирув хизматлари бўш. Қочиб юрган жиноятчиларни қидириш ҳаракатлари, планлари ва оператив-қидирув тадбирлари чуқур ўйланмайди, қўйилган тахминлар бир-бирига ўхшаш, оддий бўлади, тадбир қай даражада ўтказилгани текширилмайди, хулосалар чиқарилмайди.

Р. Суслов деган шахс 1986 йилдан берин 36 марта ўғирлик қилган. Жиноят-қидирув бўлими эса шунча вақт ичида уни ушлай олмаган. Ўтказилган оператив қидирув ишлари пишиқ-пухта ташкил этилмаган. Иш кўзғатилган ва очилмай тўхтатиб қўйилаверган. 1989 йилнинг март ойида ўша шахс навбатдаги ўғирликка қўл урганида хонадондан чиқиб кетаётиб, шимини эсдан чиқарган ва чўнтагида ҳужжати бор экан, уни ҳам уй эгаси топиб берган.

Ишдаги камчиликлардан яна бири жиноят-қидирув бўлими ходимларининг бошқа районлардаги бўлинмалар билан етарли ҳамкорлик ўрнатмаслигидир. Бу ҳам кўпгина жиноий ишларнинг очилмай қолишига таъсир кўрсатмоқда.

— **Балоғатга етмаган ёшларнинг майда ўғирликларда қатнашиши йилдан-йилга ўсаётган экан, бу жуда кўнгилсиз воқеа. Шу ҳақда нима дея оласиз?**

— Минг таассуфки, шундай. Бунинг асосий сабаби жиноятчиликка қарши кураш ишларининг ёмон ташкил этилганлигидир.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари жамоат ташкилотлари, турли муассасалар билан биргаликда ҳаракат қилмайдилар. Жойларда тарбиявий-ташкилий ишлар даражаси паст. Назоратсиз қолган ёшлар ўғри-каззоблар таъсирида қолиб, ашаддий қонунбузарларга айланиб қолмоқдалар. Тарбияси қийин, озодликдан маҳрум бўлиб қайтган ёшлар билан жиддийроқ иш олиб борилмаяпти. Масалан, балоғатга етмаган В. Холмогоров махсус жойдан қайтгач, Олмалиқ шаҳар ички ишлар бўлимида ҳисобда турди. Балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш инспекцияси ҳисобга олиш билан чегараланди, холос. В. Холмогоров бекорчи бўлиб қолди. У бир неча марта ўғирлик қилиб қўлга тушди ва яна қамалди.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, қонунчиликка риоя қилишда, жиноятчиликка қарши курашда прокурор назоратида, ички ишлар органлари ишида кескин бурилиш сезилмаяпти. Уларнинг фаолиятида қайта қуриш жуда секинлик билан бормоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЯНГИ БЎЛИМ ОЧИЛСА...

Ҳурматли редакция!

БИР неча йиллардан буён оғир бир дард менга азоб бериб келар эди. Кўп врачларга учрадим, лекин натижа чиқмади. Шунда менга шаҳримиздаги Металлургия заводи қошидаги медицина-санитария қисми врачи В. И. Ворошиловга мурожаат этишимни маслаҳат беришди. Тажрибали шифокор Виктор Иванович мени 35 кун даволаганидан сўнг ўзимни анча дуруст ҳис эта бошладим. У маълум муддат ўтгач яна даволансам дарддан бутунлай фориғ бўлиб кетишимни айтиб қувонтирди.

Профтология бўйича шундай ажойиб, яхши мутахассис борлигидан жуда хурсандман. Унга миннатдорчилик билдириш билан бирга бир таклифни ўртага ташламоқчиман. Негадир бизнинг Бекобод районимиз ва Бекобод шаҳар касалхоналарида шу пайтгача профтология бўлими очилмаган. Жуда кўп беморлар қаерга мурожаат этишни билолмай сарсон бўлиб қолмоқдалар.

Бир гуруҳ меҳнаткашлар номидан Бекобод шаҳар касалхоналаридан бирида В. Ворошилов бошлиқ профтология бўлими ташкил қилинишини таклиф этаман.

Т. ЖУМАБОЕВ.

ТОПОЛМАЙ САРСОНМИЗ

Мен яқинда Бўстонлиқ районидаги Қумқўрғон қишлоқ касалхонасида даволаниб чиқдим. Бу ерда менга зарур бўлган 54, 56 размердаги кийимлар йўқ экан. Ҳар сафар эгнимдаги уйдан келтирган кийимларимни кўрган врачларнинг «Бизда бундай юриш мумкин эмас, тезда алмаштириб олинг», — дейишларини айтмайсизми? Бетоб одамнинг кўнглига бундай гаплар қанчалик оғир ботса-да, чидадим.

Шифохонада мен эшитган дўқлар ҳолва экан. Орадан кўп ўтмай укам Чирчиқ шаҳридаги касалхоналарнинг бирига тушиб қолди. Унга 60 размердаги кийим топиб бера олмай, «Мана шуларнинг ичидан сиққанини кийиб олинг, рекордчи», — дея 5—6 тасини олдига уйиб қўйишибди. Шундан сўнг мен эркакларнинг енгил халат-шимларини излаб икки кун магазинма-магазин юрдим. Чирчиқ шаҳар универмагида, Ғазалкентдаги магазинларда бўлдим. Ҳамма жойда «Йўқ!» деган жавобни эшитдим. Ниҳоят, таниш орқали илтимос билан Коммунистик районидаги универмагдан топиб, укамга келтириб бердим.

Ҳурматли редакция! Областимиз шифохоналарида гавдасига мос размерда беморлар кийимини киёолмай изза бўлаётганлар, магазинма-магазин сарсон бўлаётганлар фақат биз бўлмасак керак.

С. ИРАҲМЕДОВ,
Бўстонлиқ райони.

• Социал масалалар бўлими почтасидан: • Ветеранлар талаби • Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ташвишлари

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ материаллари изидан

«ЎЗ ФОЙДАСИГА АДАШАР ЭКАН»

1989 йил 29 июнь

УШБУ сарлавҳали материалда Фрунзе савдо маркази универсал магазини атир-упа бўлими сотувчилари 1 сўм 50 тийинлик «Астра» шампунини 2 сўмдан сотаётганликлари ҳақида «Таштекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналарини назорат қилувчи комиссияга сигнал тушгани ва текширишда фактлар тасдиқлангани айтилганди. Секция мудири Ф. Усмонбекова ҳужжатда нарх аниқ кўринмаганини ва ходимларга 2 сўмдан сотинглар деб буюрганига иқрор бўлган.

Фрунзе савдо марказининг бошлиғи Ғ. Иброҳимов имзоси билан келган хатда билдирилишича газетада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Буюм нотўғри нархда сотилгани аниқлангач, мурожаат қилган ҳамма харидорларга ортиқча олинган пуллар қайтариб берилган. Атир-упа бўлимининг мудири Ф. Усмонбекова коллектив йиғилишида муҳокама қилинган. Совет савдо қоидасини бузганлиги учун унга виговор берилган ва мукофотдан маҳрум қилинган.

Сураткаш танқид қилади

● ТОШКЕНТНИНГ Пролетар кўчасида Ленин райпищеторгига қарашли савдо растаси бунёд этила бошланганди. Лекин кўп ўтмай тўхтатиб қўйилди. Ахир бу савдо растаси асосан ёзнинг иссиқ кунларида салқин ичимликлар, шунингдек, озиқ-овқат маҳсулотлари сотишга мўлжалланган эди-ку. Мана иссиқ кунлар ҳам ўтиб бораяпти. Лекин раста қурилиши тўхтаб қолди.

Суратда: янги растанинг шу кунги аҳволи.
М. НУРИДДИНОВ суратга олган.

● БЎРЖАР атрофи сўлим табиатга бой эди. Мана энди унинг атрофи турли ахлатхоналар билан ифлосланиб бормоқда. Тегишли ташкилотлар эса бунга эътибор бермаяптилар. Суратда: Чилонзор районидаги 12-қурилиш тресги орқасида Бўржар бўйидаги ахлатхонани кўриб турибсиз. М. НАЗАРОВ суратга олган.

Чилонзор районидаги Ўзбекистон комсомоли 40 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтган халқлар дўстлиги байрамидан ҳисобот

«ДЎСТ БИЛАН ОБОД УЙИНГ»

(Давоми. Боши 1-бетда).

Жумладан, қозоқ дўстларимиз жойлашган павильон кишилар билан айниқса гавжум. Чунки бу ерда — ўрнатилган қозоқ ўтовлари кўпчиликни жуда қизиқтириб қўйди. Шунингдек, бу ерда намойиш этилаётган уй-рўзғор ва ҳунармандчилик буюмлари (ўғир, кели, куви, эгар ва ҳоказолар) қадимги қозоқ турмушини кўз олдингизга келтиради. Биз ўтов олдида Тошкентда ташкил этилган қозоқ маданияти маркази директори О. Укубаев билан танишдик.

— Дўстлик байрамига таклиф этилганимиздан жуда ҳурсанд бўлдик, — дейди Ортиқбой Қинабекович. — Шунинг учун ҳам бугун биз куй ва қўшиқлар ижро этиш билан бирга миллий маданиятимизни, урф-одатларимиз ва турмуш тарзимиз ҳақида томошабинларда тасаввур ҳосил қилдириш учун келдик.

Чимкент шаҳар филармонияси «Шалқима» ансамбли ижро этаётган «Ота тўлғови» куйини тинглар эканмиз Олмалиқ шаҳар «Спутник» маданият уйининг «Сударушка» рус фольклор ансамбли қизлари бир пиёла рус чойига таклиф этдилар.

Қардошларимиз ёнида эса Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхозининг «Колос» корейс халқ фольклор ансамбли сўнгги тайёргарлик кўраётган эканлар. Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг «Жемчужная» болалар халқ рақс ансамбли қизларини эса боғдаги ранго-ранг турфа гулларга қиёслаш мумкин.

Шу пайт карнай-сурнай садолари авжига чиқиб, байрам тантаналари бошланганидан дарак беради. Ўзбекистон телевидениесининг дикторлари Дилором Умарова ва Алишер Бадаловлар давраии очиқ деб эълон қилганларидан сўнг ҳар бир миллат вакиллари ўз миллий кийимларида куй ва қўшиқлар билан ёзги клуб-чойхонага кириб келишди.

— Биз кўпмиллатли буюк бир оилада яшаймиз, — деди Ўзбекистон ССР Маданият министри муовини Раъно Назаровна Нишонова. — Халқларимиз қанчалик аҳил, бирдам бўлишса, Ватанимиз шунчалик қудратли, юртимиз эса осойишта бўлади. Шу нуқтаи назардан тинчлик, дўстлик ва биродарликни мадҳ этувчи бугунги байрамимизнинг аҳамияти каттадир.

...Дўст билан обод
уйинг гар
бўлса у вайрона ҳам.
Дўст қадам қўймас эса
вайронадир кошона ҳам...

Шоир на қадар ҳақ гапни айтган. Таниқли ҳофизимиз атоқли санъаткор Ф. Умаров ана шу машҳур ғазални қиёмига етказиб куйлаши айни пайтда тилла узукка ёқут кўздек мос тушди...

Шунинг учун томошабинлар машҳур санъаткорнинг сўзларини қизиқиш билан тингладилар.

Ўзбек ва уйғур халқлари бир-бирлари билан қадим-қадимдан қардош, қондош.

— Бугунги байрамимизда ўтирар эканман, — деди уйғур шоири ва адабиётшуноси, филология фанлари номзоди Рўзи Қодирий. — Бу ерда барча миллатларнинг миллий туйғу, миллий руҳ ва миллий ҳислари уфуриб турганлигидан ҳурсандман. Бу қайта қуриш шарофати туфайли ҳар бир миллат ўз маданиятини тиклаб, ўзлигини таниб олиши демакдир.

Шундан сўнг Ўзбекистон Давлат филармонияси қошидаги уйғур ашула ва рақс ансамбли (Х. Хеломов раҳбарлигидаги) «Булбул сайраб» ва «Тўмучиғум» халқ қўшиқларини ижро этди.

Элимизнинг ардоқли шоири СССР халқ депутати Абдулла Орипов сўзлари кўпчилик эътиборини алоҳида жалб қилди.

— Дарҳақиқат, — деди шоир, — дўстликни тараннум этиш, уни улуғлаш бизга тарихдан, мутафаккир алломаларимиз Навоий, Бобур, Улуғбеклардан мерос. Улуғ Навоий ўзининг деярли барча асарларида халқлар дўстлигини, байналмилалликни мадҳ этган. Биргина унинг «Хамса»сидан жой олган «Фарҳод ва Ширин» достонини олайлик. Унда Фарҳод — хитой ҳоқонининг ўғли, Ширин — арман қизи, Шопур эса — эрон.

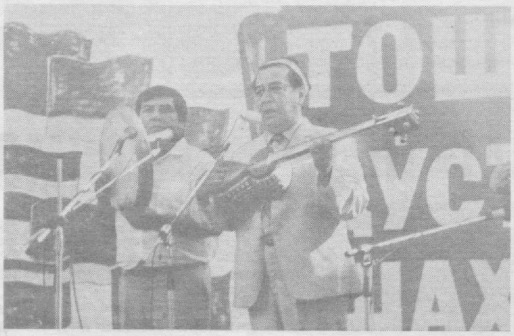

СССР халқ артисти Тамарахоним ҳам улкан санъати, ноёб таланти билан элда азиз бўлган, назар топган аёллардан. Унинг асл миллати — арман. Лекин республикамизда ўсиб, улғайди, камолга етди, оламга танилди. Бугунги кунда Тамарахоним турли миллатлар санъатининг фақатгина тарғиботчисигина эмас, балки ижрочиси ҳамдир.

Худди ана шундай фикрлар филология фанлари доктори, профессор А. Қаюмов, Тошкент автомобиль йўллари институти доценти, техника фанлари номзоди Ф. Зикриллаевлар сўзларида ҳам ўз ифодасини топди.

Қрим-татар шоири Черкез Али, корейс шоири Угай Дегуклар ҳам ўзларининг дил сўзлари билан халқларимиз ўртасидаги муқаддас дўстликни тараннум этдилар.

Сариоғочлик ўланчи Сафаргул Тожибоева, Равиқа Шойибекова, чимкентлик Омонгелди Бердиалиев, бекободлик Людмила Цой, Коммунистик районидан Зоя Ким, Калинин районидан Малика Асомова, олмалиқлик Рая Санникова, Татьяна Мартинова, тошкентлик Абдураҳим Аҳмадий, Гулсара Раимоваларнинг куйлари, қўшиқлари ва рақсларидаги дўстлик ва биродарлик мадҳияси байрам қатнашчиларига ўзгача завқ бағишлади.

— Илтимос, болаларим,— дейишди Чилонзор районидаги Тинчлик, Қозиработ, 1-Қатортол маҳаллаларининг кекса отахонлари,— умр ўтиб бораяпти, унинг қимматли фурсатларини фақат ҳалол меҳнат, эзгулик ва аҳил-иноқ, завқли яшашга бағишланг. Қаердаки, тинчлик, хотиржамлик, дўстлик бор экан, шу ерда файз, барака-қут бўлади. Бугунги байрамингиз, томошаларингиз учун раҳмат.

Зулхумор ЖЎРАЕВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Суратларда: дўстлик байрамидан лавҳалар.

• Газета саҳифаларида

ҚЎШМА СОН

СССР Ички ишлар министрлиги Қизил Юлдуз орденли ички қўшинлар бошқармасининг Шимолий-Ғарб ва Болтиқбўйида чиқаётган «ЗАЩИТНИК РОДИНЫ» газетаси ҳарбий хизматчиларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашга катта ҳисса қўшмоқда. Газета ички қўшинларда турли миллат фарзандлари хизмат қилаётганликларини ҳисобга олиб, қардош республикалар ва областлар ҳаётидан ҳикоя қилувчи жанговар иловалар, қўшма сонлар бериб бораяпти. Яқинда «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари ижодий ходимлари билан ҳамкорликда тайёрланган қўшма сон солдатлар қўлига бориб тегди. «Интернационализм мактаби» рубрикаси остида эълон қилинган бу сон ички қўшинларда хизмат қилаётган оддий солдат Абдунаби Абдураҳмонов ҳаёти, юртдошлари фаолияти, ҳамшаҳарлари бажараётган ишларга бағишланди.

Биринчи саҳифада жангчининг отаси Абдухалил Абдураҳмонов ва комсомол, Улуғ Ватан уруши ҳамда ички қўшинлар ветерани Хайриниса Содиқованинг фарзандларга қарата очиқ хатлари эълон қилинган. Улар ёш жангчиларни оталар асос солган шонли анъаналарга содиқ қолишга, дўстлик ва интернационализм байроғини баланд кўтаришга даъват этганлар.

Капитан В. Шевченконинг «Абдураҳмоновлар» сарлавҳали фотоочеркида ёш жангчи ва унинг авлоди ҳаётидан ҳикоя қилинади. Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамбли раққосаси Наргиза Алимова, танбурсоз уста Хирожиддин Муҳиддинов фаолияти билан таништирувчи лавҳалар ҳам эҳтирос билан ёзилган. Ўзбекистоннинг қардош республикалар билан алоқасига оид хабарлар, фотолавҳалар эса ғоят жонли чиққан.

Абдунаби Абдураҳмонов туғилиб ўсган юртни дўстлик ришталари қардош ўлкалар билан боғлаб турибди. Бу дўстликка ҳамиша содиқ қолишимиз, қардошлик туйғуларини кўз қорачиғидек асрашимиз керак. Шу жиҳатдан қараганда «ЗАЩИТНИК РОДИНЫ», «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ва «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» газеталарининг қўшма сони катта тарбиявий аҳамиятга эгадир.

• ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА •

Душанба

7 август

● ЎзТВ

15.00 Ҳужжатли фильм. 16.15 Тўй айбланади. Бадиий фильм. 17.30 Фильм-концерт. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.45 Мультфильм. 19.00 Футбол. СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Ростсельмаш» (Ростов-Дон). 20.50 Ахборот. 21.30 «Время». 22.05 Ахборот. 22.25 Келинг, бир кулишайлик... Юсуфжон қизиқ Шакаржонов таваллудининг 120 йиллигига.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 Министр бўлмоқчиман. Бадиий фильм. 20.50 «Тошкент» студияси кўрсатади. Фрунзе кўрсатади. 21.30 «Время». 22.05 Талас районидаги «Орол» ўрта мактабининг ўқитувчиси, СССР Олий Советининг депутати Б. Исоқов билан учрашувлар. 23.05 Чўл эскадрильяси. Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Футбол шарҳи. 9.35 «Спрут». Бадиий фильм. 1-серия. 10.35 Концерт. 11.10 Қўғирчоқ театри олами. 15.50 «Рус жилолари» халқ коллективининг концерти. 16.25 Ҳужжатли фильмлар. 17.40 1989 йил қўшиқлари. 18.00 Максипес Фик. Мультфильм. 18.30 Ямайка миллий рақс-театр группасининг концерти. 19.00 Футбол шарҳи. 19.30 Автопортрет. 20.15 А. С. Пушкиннинг «Полтава» поэмасини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Шакуров ўқийди. 21.30 «Время». 22.05 «Спрут». Бадиий фильм. 1-серия. 23.05 Дунё воқеалари. 23.20 Ёшлар хабарномаси. 00.05 Сизга қўшиқ куйлаб бераман. 00.50 Енгил атлетика.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Илмий-оммабоп фильм. 9.35 Концерт. 10.10 Итальян тили. 10.40 Мультфильмлар. 11.10 Шу куннинг хроникаси. 11.30 Бу дунёни ҳаяжонлантирмоқда. 11.45 Тўрт танкчи ва ит. Бадиий фильм. 5-серия. 12.35 Концерт. 13.00 Ҳужжатли фильм. 13.25 Парафраза. П. Лассман чалади. 13.35 Қоплон дара бандилари. (Ереван бадиий ва хроникал фильмлар киностудияси). 14.35 Ҳужжатли фильм. 16.50 Янгиликлар. 17.00 Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 18.00 Украина ССР Давлат телерадиоси «Славутич» телеэкспедицияси. 19.30 Енгил атлетика. Европа кубоги. 20.30 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Енгил атлетика. 21.30 «Время». 22.05 Ҳужжатли фильмлар. 23.00 Тонгги почта. 23.30 Янгиликлар. 23.40 Футбол. Халқаро учрашув. «Спартак» (Москва) — Жанубий Корея терма командаси.

Сешанба

8 август

● ЎзТВ

15.00 Оила сирлари. Бадиий фильм. 16.30 Инсон ва табиат. 17.15 Мактаб ислоҳоти — ҳаётга! 18.00 Янгиликлар. 18.15 Регби бўйича СССР кубоги, «Звезда» (Тошкент) — «Фили» (Москва). 18.55 «Дийдор». Байналмилалчи жангчиларнинг оналари билан учрашув. 19.15 Тилга эътибор. 20.00 Ахборот. 20.20 Пахтачилик: тажриба ва муаммолар. 20.50 Кўҳна истироҳат боғининг навқиронлиги. Манзарали фильм. 21.00 Ёшлигим, тарк этма мени. Б. Холхўжаев ижросида лирик қўшиқлар. 21.30 «Время». 22.05 Ахборот. 22.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Медаллар машаққати. Бадиий фильм. 1-серия. 20.40 Телефильмлар. ДУШАНБЕ кўрсатади. 21.30 «Время». 22.05 Куппа-кундуз куни. Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Ёзги боғда. 9.40 «Спрут». Бадиий фильм. 2-серия. 10.35 А. С. Пушкиннинг «Полтава» поэмасини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Шакуров ўқийди. 11.50 Қўғирчоқ театри олами. 12.40 Бу бўлган... бўлганди... 16.05 А. Лядовнинг саккизта рус халқ қўшиғи. 16.30 Ҳужжатли фильм. 17.20 Максипес Фик. Мультфильм. 17.40 Дарвозаси тиллодан. Музикали эртак. 18.30 Партком ва қайта қуриш. 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Концерт. 19.55 Мультфильм. 20.15 Москва жаҳон музикали фестивали. 20.30 Олам кинокамера кўзгусида. 21.30 «Время». 22.05 «Спрут». Бадиий фильм. 2-серия. 23.00 Дунё воқеалари. 23.15 Эстонияда нималар содир бўлмоқда.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Илмий-оммабоп фильмлар. 9.15 Асрлар қаъридан янграган куйлар. 10.00 Француз тили. 10. 30 Илҳом. И. Суручану куйлайди. 11.00 Мультфильмлар. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Тўрт танкчи ва ит. Бадиий фильм. 6-серия. 12.35 Ҳужжатли фильм. 12.45 Француз тили. 13.15 Кичик концерт. 13.30 Петерс. Бадиий фильм. 15.10 Ритмик гимнастика. 17.30 Янгиликлар. 17.40 Менинг муҳаббатим — инқилоб. (Тожикфильм). 19.00 В. Готовцева куйлайди. 19.20 Ритмик гимнастика. 19.50 Шеърият лаҳзалари. 19.55 Оғриқ ёки ҳаётдан бир неча лаҳзалар. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.50 Бизнинг фондимиздан. СССР халқ артисти Ю. Гуляев концерти. 21.30 «Время». 22.05 Менинг муҳаббатим — инқилоб. (Тожикфильм). 23.30 Янгиликлар.

Чоршанба

9 август

● ЎзТВ

15.00 Анъаналар, маросимлар, байрамлар. 15.55 Телефильм. 16.35 Малласоч аёл. Бадиий фильм. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Мультфильм. 18.35 Мактаб ўқувчиларининг СССР халқ депутати, «Шўртангаз» Бош директори А. Омонов билан учрашуви. 19.15 Адабий театр. Э. Воҳидов. Дониш қишлоқ латифалари. 19.55 Реклама. 20.00 Ахборот. 20.20 Ҳаёт бахш этиб... 20.50 Дилдан мадҳинг куйлайин. Музикали программа. 21.30 «Время». 22.05 Ахборот. 22.25 Экран таништиради... Кинокўрсатув.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 Абитуриент — 89. 20.00 Медаллар машаққати. Бадиий фильм. 21.05 «Пульс» информацион кўрсатув. 21.15 Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

21.30 «Время». 22.05 «Иссиқкўл — 89».

● МТ I

7.00 «120 минут». 9,00 Дарвозаси тиллодан. Музикали эртак. 9.55 «Спрут». Бадиий фильм. 3-серия. 10.55 Мўъжизасиз мўъжизалар. 11.55 Қўғирчоқ театри олами. 12.45 «Камалак». Индонезиянинг сержилва қиёфаси. 16.05 Музикали хазина. 16.55 Ҳужжатли фильм. 17.25 Максипес Фик «Мультфильм. 17.45 Сингапур бўйлаб сайр. 18.15 Халқ ижодиёти. Телекўрсатув. 18.45 «Агро». Тележурнал. 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Қрим эскизлари. Ҳужжатли фильм. 20.00 Мультфильм. 20.10 Маърака. Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Спрут». Бадиий фильм. 3-серия. 23.05 Дунё воқеалари. 23.20 Дом концерт залида Москва Патриархати нашриёт бўлимининг эркаклар хори куйлайди.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Звездочка. Илмий-ўқув журнал. 9.30 Масхарабозлар. Фильм-концерт. 10.00 Немис тили. 10.30 Мультфильмлар. 11.00 Поэзия. А. Марков. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Тўрт танкчи ва ит. Бадиий фильм. 7-серия. 12.25 Татар фольклор куйларидан концерт. 12.50 Шарқий Сибирь. Киножурнал. 13.00 Немис тили. 13.30 «Менинг муҳаббатим — инқилоб». Бадиий фильм. 17.30 Янгиликлар. 17.40 Оренбург оқшомлари. 18.30 Городки спорти. Касаба союзлари I Бутуниттифоқ ишчи спартакиадаси. 19.05 Мордва АССР Давлат телерадиоси. 19.45 Бизнинг фондимиздан. Курс қўшиқлари. 20.10 Ҳокимият ҳақида. Кўмир саноати министри М. Шадов иштирок этади. 20.30 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Биз учишни истаймиз. 21.30 «Время». 22.05 Фильм-концерт. 22.55 Поль Гоген. Илк орзулар. Ҳужжатли фильм. 23.45 Янгиликлар.

Пайшанба

10 август

● ЎзТВ

15.00 Ерни ардоқланг. Ҳужжатли фильм. 15.50 Медаллар машаққати. Бадиий фильм. 1-серия. 16.55 Советлар мамлакатининг кишилари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Мультфильм. 18.25 Инсон болаликдан бошланади. 19.00 «Резерв № 1», «Объективда — қайта қуриш». Шартнома асосида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш ҳақида. 19.30 Сизнинг ёшлигингиздаги команда. 20.00 Ахборот. 20.20 «Ёдгорлик». Ойбек хотирасига бағишланади. 21.25 Реклама. 21.30 «Время». 22.05 Ахборот. 22.25 Бевосита мулоқот. 23.25 Муҳаббатга гул тутар боғлар. Музикали программа.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Телефильмлар. 20.35 Реклама. 20.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Айни қизғин пайт. ДУШАНБЕ кўрсатади: 21.30 «Время». 22.05 Фарзандлар даври. Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Подолянка. Фильм-концерт. 9.35 «Спрут». Бадиий фильм. 4-серия. 10.40 Киноафиша. 11.40 Дунё бўйлаб. Альманах. 16.25 Ҳужжатли фильмлар. 17.05 «Русская музика» ансамблининг чиқиши. 17.25 «Максипес Фик». Мультфильм. 17.45 Ҳужжатли фильм. 18.10 1989 йил қўшиқлари. 18.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.15 «Дунё воқеалари» 19.30 Будапешт баҳори фестивалининг концертлари. 19.45 Фалсафий суҳбатлар. 20.30 Испан операси юлдузлари. Х. Каррерас. 21.30 «Время». 22.05 «Спрут». Бадиий фильм. 4-серия. 23.10 «Дунё воқеалари». 23.30 Футбол. «Динамо» — Жаҳон терма командалари учрашуви.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Илмий-оммабоп фильмлар. 9.25 Испан тили. 9.55 Концерт. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Тўрт танкчи ва ит. Бадиий фильм 8-серия. 12.25 Мультфильмлар. 13.00 Испан тили. 17.30 Янгиликлар. 17.40 Альдебаранга! Бадиий фильм. 18.05 А. Корчагин меҳмонимиз. 18.30 Мультфильм. 18.40 Баскетбол. 19.45 Телевизион музикали абонемент. 20.30 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Эсдан чиқармаслик керак. 21.30 «Время». 22.05 «КВН-89». 00.15 Альдебаранга! Бадиий фильм. 00.40 Янгиликлар.

Жума

11 август

● ЎзТВ

15.00 Медаллар машаққати. Бадиий фильм. 2-серия. 16.05 Болалар учун фильм. 17.05 Кинопрограмма. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Бу сирли олам. 19.00 Футбол. «Пахтакор» — «Динамо» (Ставрополь). 20.50 Эстрада калейдоскопи. 21.30 «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 Сув ва ғўза. 22.45 Назм ва наво.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Телефильм. 19.55 Болалар учун фильм. 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. 21.15 Насийск тулпорлари. Фрунзе кўрсатади. 21.30 «Время». 22.05 Суғориш ишларига эътибор. 22.15 Коммерция бўлими таклиф этади. 22.25 Биз ва тоғларимиз. Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Спрут. Бадиий фильм. 5—6-сериялар. 11.20 Йил фасллари. 16.00 Халқ куйлари. 16.15 Болалар учун фильм. 17.25 Интерсигнал. 17.55 Футбол. «Динамо» терма командаси — жаҳон терма командалари. 21.30 «Время». 22.05 Бу бўлган... бўлганди... 22.25 Спрут. Бадиий фильм. 5-серия. 23.30 Дунё воқеалари. 23.45 Спрут. Бадиий фильм. 6-серия.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Студия таништиради. 9.30 Концерт. 10.00 Инглиз тили. 10.30 Пушкин ва у яшаган давр. 11.15 Мультфильм. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Тўрт танкчи ва ит. Бадиий фильм. 9-серия. 12.40 Мультфильмлар. 13.00 Инглиз тили ўқилсин 13.30 Альденбаранга. Қисқа метражли бадиий фильм. 13.55 Ритмик гимнастика. 14.25 Киножурнал. 17.25 Янгиликлар. 17.35 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар. 18.50 Бу фантастик олам. 20.00 Ритмик гимнастика. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 Ўз қўшиқларингизни асранг. 21.30 «Время». 22.05 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар. 23.25 Музикали программа. 00.25 Янгиликлар.

Шанба

12 август

● ЎзТВ

9.00 Ассалому алайкум. 10.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. 11.10 Тожикистон телевидениесининг программаси. 12.35 Оналар мактаби. 13.05 Ринг. Бадиий фильм. 14.35 Ёшлик. 15.05 Офат ва нажот. 15.35 Замандас. 16.35 Ҳамма учун пойабзал. 18.15 Санъат ғунчалари. 18.45 Бугун — Бутуниттифоқ физкультурачилар куни. 19.25 Реклама. 19.30 Ўзбек тилини ўрганамиз. 20.00 «Ахборот» 20.20 Манзарали фильм. 20.30 Қалб наволари. 21.30 «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.05 Октябрятлар учун программа. 18.40 Йўл четидаги уй. Телевизион бадиий фильм. 19.20 Эстрада концерти. 20.00 Информацион программа. 20.20 Бозор Собир. 21.30 «Время». 22.05 Яна бир ёшлар программаси.

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 Сиз яратган боғ. 9.30 Фильм-концерт. 10.00 Инсон. Ер. Коинот. 11.00 Ҳужжатли фильмлар. 11.30 Концерт. 12.10 Ҳужжатли фильм. 14.25 Социализм мамлакатларида. 13.15 Ҳужжатли фильм. 13.25 Дунё воқеалари. 13.40 Болалар учун фильм. 15.05 Бизнинг бурчимиз. 15.30 Дебют. 15.50 Фотоконкурс. 15.55 Останкино концерт студиясида. 17.20 Мультфильм. 17.30 Ҳайвонот оламида. 18.30 Планета. 19.30 Лирик концерт. 19.50 В. Шукшин фильмлари ва роллари. 21.30 «Время». 22.05 Телетомошабин ҳамроҳи. 22.25 Одамлар ва манекенлар. Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.50 «Мюзик Саммит». «Музикали ринг»да.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Қишлоқ янгиликлари. 9.45 Мультфильмлар. 10.05 Фильм-концерт. 11.05 Делегатскаяда музей. 11.30 Информацион кўрсатув. 11.45 Жаҳонгашталик эртаги. Бадиий фильм. 13.30 Мультфильм. 13.40 Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг. 15.25 Спорт ҳаммага. 15.40 Спорт программаси. 17.30 Янгиликлар. 17.40 Давр ва ўзим ҳақимда. 17.55 Булутлар. Бадиий фильм. 19.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар 20.00 А. Серов куйлайди. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 «Пи» белгиси билан. 21.30 «Время». 22.05 «Пи» белгиси билан. 00.35 Янгиликлар.

Якшанба

13 август

● ЎзТВ

9.00 Ассалому алайкум. 10.00 Оила даврасида. 10.40 Биргаликда куйлаймиз. 11.05 М. Булгаков. Ит юрак. Спектакль. 13.10 Товарлар — халққа. 13.40 Муаммо билан юзма-юз. 14.50 Қувноқ стартлар. 15.55 Уй — жой — 20 00. 16.25 Реклама. 18.00 Болалар учун фильмлар. 18.45 Бугун — қурувчилар куни. 19.15 Мультипанорама. 20.00 «Ахборот». 20.20 Цирк программаси. 20.50 Дам олиш концерти. 21.30 «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 Хевсур қиссаси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.35 Учиш майдони. Телевизион бадиий фильм. 18.45 Телефильм. 19.00 Новости. 19.15 «Мерос». 20.00 Шу ҳафтанинг воқеалари. 20.15 Мультфильм. 20.25 Телетомошабин ҳамроҳи. 20.40 Дам олиш концерти. 21.30 «Время». 22.05 «Шарқ юлдузлари».

● МТ I

8.45 Ритмик гимнастика. 9.20 Спортлото. 9.30 Эрта саҳарлаб. 10.30 Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 Тонгги почта. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Болалар учун информацион-публицистик программа. 14.30 Музикали киоск. 15.00 «Здоровье». 15.45 Мультфильм. 16.05 Сўз ва давр. 17.00 Камалак 17.30 Қишлоқ янгиликлари. 18.30 Халқаро панорама. 19.15 Мультфильм. 20.05 Кўринмас одам. Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Салом, доктор. 22.20 Спрут—2. Олти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.20 Оммавий куй янгиликлари. 00.50 Автомобиль спорти.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг. 8.45 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар. 10.00 Виолончель ва фортепьяно учун 3—соната. 10.25 Ғалиасқар Камол номли. Қозондан кўрсатилади. 11.25 Акс садо. 11.35 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Саволларга қулоқ сол. 13.30 Ҳужжатли фильм. 13.40 Багратион. Бадиий фильм. 1—2—сериялар. 16.50 Ҳужжатли фильм. 17.30 СССР ИИМ хабар қилади. 17.40 Етти учрашув. 18.15 Ретро. 19.15 Солдатлар куйлаганда. 21.30 «Время». 22.05 Салом, доктор. 22.20 Оперетта артистлари ижросида музикали программа. 23.20 Санъат усталари. 00.20 Янгиликлар. 00.30 Москва халқаро Тинчлик марафони.

• ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА •

● Кўргазма залларида

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

ЧИРОЙЛИ АЁЛ ҳусни-жамоли қадим-қадимдан гўзаллик ва нафосатнинг беқиёс рамзи ҳисобланади. Шоирлар-у мусаввирларга илҳом бериб, ҳамиша улар тасаввурини банд этиб келаётган бу манба XX асрга келиб сураткашлик санъати усталари маҳоратини белгилаб берувчи омиллардан бирига айланганн ҳам бежиз эмас.

Буни қарангки, ана шу чирой соҳибаларининг ўзида акс эттирган фотосуратлардан ҳам бутун бошли қизиқарли кўргазма ташкил этиш мумкин экан. Пойтахтимизнинг Пушкин кўчасидаги 9-уйда жойлашган Меъморлар союзи кўргазмалар залида намойиш этилаётган «СССРнинг суратдаги гўзали — 89» кўргазмаси шундан далолат беради.

«Эквис» киносанъати экспериментал маркази томонидан ташкил этилган бу кўргазмада Бутуниттифоқ баҳсида қатнашган соҳибжамол қизларнинг турли ҳолатда тушган суратлари намойиш этилмоқда.

Гўзаллик шайдолари мазкур кўргазма билан 20 августгача танишишлари мумкин.

У. ХИКМАТОВ.

СУРАТЧИ А. ЗУФАРОВ.

ҲИНДИСТОН БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

«ГОЛДСПОТ», «Лимка», «Тамсаб» ҳиндистонликларнинг энг севимли салқин ичимликларидан ҳисобланади. Апельсин ҳамда лимон шарбатларидан иборат бу ичимликлар кола ҳозирлаш жараёни асосида тайёрланади. Яқин кунлар ичида ана шу ичимликлар тошкентликлар дастурхонини ҳам безайди. «Узпишчепром» озиқ-овқат саноати республика илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассисларининг Ҳиндистонга бўлган ташрифи давомида ана шу битимга келишилди.

Ҳиндистоннинг «Форчун Интернейшнл» фирмаси тошкентликлар учун 120 минг шиша ана шундай ичимликларни ҳадя этди. «Борис Андрес» кемасида жўнатилган салқин ичимликлар Одессадаги портлардан бирига келтирилди. Ҳозирда уларни республикамиз пойтахтига юбориш ишлари амалга оширилмоқда.

Шу билан бир қаторда, айни кунларда, пойтахтимизнинг иккинчи пиво заводида Ҳиндистон салқин ичимликлари ҳамда уларга 300 миллилитрли ўзига хос шишалар тайёрлаш цехларини очиш устида иш олиб борилмоқда. Бу тадбирларни корхона маъмурияти Ҳиндистоннинг «Форчун Интернейшнл» ва «Парлей» фирмалари билан ҳамкорликда бажаради.

Бундан ташқари ҳиндлар билан ҳамкорликда гуручни қайта ишлаш корхонаси очиш ҳам режалаштирилган.

А. ШЕРОВ.

МОСКВАДАН ХАТ

«ЧИНОР» РУС ТИЛИДА

Таниқли ўзбек адиби, ёзувчи Асқад Мухторнинг «Қорақалпоқ қиссаси» китоби, «Бухоронинг тор кўчалари» қиссаси ҳамда Ўзбекистон Давлат мукофотига сазовор бўлган «Чинор» романи рус тилида чоп этишга тайёрланмоқда. Бу ишга Москвадаги «Художественная литература» нашриёти қўл урди. Бир жилддан иборат бўладиган мазкур китоб орқали мамлакатимиз адабиёти ихлосмандлари ўзбек адиби ижоди билан танишибгина қолмай, замонавий ўзбек насри ҳақида ҳам тўла тасаввурга эга бўладилар.

1990 йилда китоб магазинларидан ўрин олувчи ушбу китобни 50 минг нусхада чоп этиш режалаштирилган.

Г. ХОБОТЬЕВ.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

КЎҲНА ДОЛЛАР БАҲОСИ

● АҚШда 1804 йили чиқарилган кумуш доллар Чикагодаги ким ошди савдосида 990 минг долларга сотилди. Бу Америка тангаларининг ким ошди савдоси тарихида камдан-кам учрайдиган энг йирик баҳодир.

Тангани ҳарид қилган лос-анжелеслик нумизмат [ноёб тангалар ишқибози] номи сир сақланишини илтимос қилган. 1804 йили чиқарилган кумуш доллар ҳозирги кунга келиб, бор-йўғи 15 донагина қолган. Шулардан еттитаси музейлар мулки бўлса, саккизтаси шахсий коллекциячилар қўлидадир.

ҚУТИРГАН ФИЛЛАР

● ҲИНДИСТОНДАГИ Бихар штатининг Ранчи округи деҳқонларининг ороми бузилди. Улар мана бир ҳафтадирки, уйқу нималигини билмайдилар. Бир гала ёввойи филлар тўдаси ўзларининг Жорҳат районидаги азалий ўрмон қўйнидаги гўшаларини тарк этиб, йўлларида учраган барча экинзору, далаларни пайхон қилиб, хонадонлардаги озиқ-овқатларни, уй пиволарини буткул йўқ қилмоқдалар. Одамларнинг дала ва қишлоқ йўлларини тўсишга уриниб қилган ҳаракатларидан баттар жаҳли чиқиб қутурган филлар 24 кишини тириклайин янчиб ташлашди, ўнлаб деҳқон кулбалари вайрон қилинди.

Художўй ҳиндулар учун филлар муқаддас ҳайвон саналади. Деҳқонлар филлардан ўзларини машъала ва дўмбиралар жаранги билангина «ҳимоя» қиладилар, холос. Филларни ўлдиришга фақат авлодлар одатини унутган, худодан қайтган кимсаларгина жазм этишлари мумкин. Маҳаллий аҳолининг сўнгги умиди — қутурган филларни ҳайдаб юбориш ва тинчлантириш учун чақирилган махсус овчилар бригадасидир. Бундан бошқа иложи йўққа ўхшайди.

БИРОДАРЛАШГАН ШАҲАРЛАР

✦ СОВЕТ Иттифоқининг Рига ҳамда Германия Федератив Республикасининг Бремен шаҳарларини ўн беш йиллик ҳамкорлик ва мустаҳкам дўстлик алоқалари боғлаб турибди. Уларнинг ҳар бири ўз қиёфасига эга. Шу билан бирга қачонлардир Ганзей иттифоқига кирган бу қадимий шаҳарларнинг ўхшаш томонлари ҳам кўп.

Бугунги кунда Бремен — мамлакатдаги саноати, савдо ва банк-суғурта ишлари яхши ривожланган энг йирик шаҳарлардан бири.

Суратда: Маълум ва машҳур «Бремен мусиқачилари» ҳайкали [Герхардт Маркс иши] тасвири шаҳарнинг жозибадор рамзидир.

«ЭГИЗАКЛАР КЎРИГИ»ДА

✦ ЯҚИНДА тоғли Швейцариянинг Мелида номли аҳоли пунктида яшовчилар ажиб бир манзаранинг гувоҳи бўлдилар. Бу ерда ўтказилган «Эгизаклар кўриги»да энг кичик ва катта ёшдаги эгизаклар учрашдилар. Мария Науэр [чапда] ва унинг синглиси Эмми 1913 йил 25 августда таваллуд кўришган, кичкинтой Селена ва Алтея Эрайялар эса эндигина тўрт ойлик бўлишди. Улар шу йил 10 апрелда туғилишган.

ТАСС суратлари.

«ВАТАНИМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ» ЦИКЛОКРОССВОРДИ

Циклокроссворд шаклда белгиланган хонадан соат мили йўналишида рақамлар атрофига ёзиш билан ҳал этилади.

1. Авиация генерал-полковниги, ҳарбий арбоб, уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 2. Маршал, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 3. Юксак унвонга сазовор бўлган биринчи ўзбек генерали. 4. Атоқли саркарда, тўрт марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 5. Ватанимизнинг таниқли разведкачиси. 6. Жасоратли ўзбек жангчиларидан бири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 7. Улуғ Ватан урушида «Ёш гвардия» яширин ташкилоти тузиб, жасорат кўрсатган комсомол, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 8. Олий нишонга икки марта сазовор бўлган Совет Иттифоқи Маршали. 9. Улуғ Ватан урушида Украинадаги партизан ҳаракатининг ёш қатнашчиси, жасоратли пионер. 10. Армия генерали, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 11. Тошкентлик гвардиячи майор, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 12. Қутб тадқиқотчиси, географ олим, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони. 13. Илк совет космонавт-учувчиларидан бири. 14. Ҳарбий арбоб, авиация генерал-лейтенанти. 15. Рус совет ёзувчиси, «Саркарда» романи муаллифи. 16. Улуғ Ватан урушида Днепрда олиб борилган жангларидаги мардлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган фарғоналик жангчи.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

(«Ташкентская правда») Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: 33-40-46, 32-53-54 хатлар ва оммавий ишлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р.—04264. Б.—1656. Индекс: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12